

Dân Ai cập truất quyền độc tài Mubarak

BBC Cập nhật: 16:11 GMT - thứ sáu, 11 tháng 2, 2011

DÂN AI CẬP HOAN HÔ TIN MUBARAK TỪ CHỨC

Phó Tổng thống Ai Cập, Omar Suleiman vừa phát biểu trên truyền hình rằng Tổng thống Hosni Mubarak đã quyết định từ chức.

Tin ra lúc 16 giờ chiều giờ (theo giờ châu Âu) khiến đám đông tại Quảng trường Tahrir ở Cairo reo hò mừng rỡ.

Như thế, sau gần ba tuần dân chúng biểu tình, nhà lãnh đạo 82 tuổi phải ra đi sau ba thập niên cầm quyền liên tục.

Nhưng chừng 300 người đã thiệt mạng trong đợt biểu tình khi phe an ninh dùng vũ khí ngăn chặn họ và phe ủng hộ Mubarak cũng xuống đường.

Tin sau đó nói ông Mubarak đã rời phủ tổng thống ở thủ đô đến trú ngụ tại khu nghỉ mát Sharm El-Sheikh bên bờ Hồng Hải.

Trước đó, sau lãnh đạo Hoa Kỳ, Thủ tướng Đan Mạch là lãnh đạo từ Liên hiệp châu Âu đầu tiên công khai đề nghị ông Hosni Mubarak từ chức tổng thống Ai Cập trong lúc làn sóng biểu tình vẫn tiếp diễn ở Cairo.

Ông Lars Loekke Rasmussen phát biểu trong ngày thứ Sáu 11/2 tại Copenhagen, nói rằng ông Mubarak "đã thuộc về lịch sử".

Lãnh đạo Đan Mạch phê phán "sự ngoan cố" của ông Mubarak khi Tổng thống Ai Cập lên truyền hình tối qua, thứ Năm, nói ông sẽ không từ chức.

Ông Mubarak đồng ý chuyển giao quyền lực nhưng không từ chức trước tháng 9 năm nay.

Phát biểu của một lãnh đạo EU được cho là dấu hiệu Liên minh 27 nước châu Âu nay thay đổi quan điểm, từ chỗ quan sát đến có thái độ chủ động về diễn biến tại Ai Cập.

Sức ép từ trong lẫn ngoài

Trong bài diễn văn dành cho quốc dân đồng bào tối thứ Năm, tổng thống Ai Cập Hosni Mubarak nhắc lại kế hoạch tại vị cho đến cuộc bầu cử tháng Chín. Cảnh đó nói thêm, ông sẽ chuyển giao bớt quyền lực.

Người biểu tình ở Quảng trường Tahrir phản ứng giận dữ trước phát biểu của ông Mubarak.

Hoa Kỳ, qua lời tổng thống Obama nói: "Người dân Ai Cập được thông báo sẽ có sự bàn giao quyền lực. Hiện chưa ai biết sự chuyển giao này được thực hiện ra sao, có nhanh chóng, toàn diện và thực chất hay không."

"Chính phủ Ai Cập cần trưng ra lộ trình cụ thể, khả tín, và dứt khoát hướng đến dân chủ. Họ chưa tận dụng được cơ hội này," ông Obama nói.

Trong bài phát biểu đọc tối thứ Năm, tổng thống Mubarak nói ông sẽ chuyển giao một số quyền lực cho phó tổng thống Omar Suleiman.

Nay thì chính ông Suleiman chính thức tuyên bố rằng "vì quyền lợi đất nước", ông Mubarak quyết định từ chức.

Phóng viên BBC, Ben Brown tại Cairo cho rằng sự thay đổi này là kết quả của "sức mạnh quần chúng".

Cuộc xuống đường ở Quảng trường Tahrir đã lật đổ ông Mubarak sau 18 ngày đấu tranh

QUỐC TẾ ĐỒNG LOẠT MỪNG CHO AI CẬP

Trên thực tế, chuyển biến đến từ tinh thần đấu tranh của người dân Ai Cập, các lãnh đạo quốc tế chỉ thêm ý kiến vào sau mà thôi

Các lãnh đạo quốc tế đồng loạt lên tiếng ca ngợi

quyết định từ bỏ quyền lực của Tổng thống Ai Cập, ông Hosni Mubarak sau 30 năm cầm quyền.

Tổng thư ký Liên Hiệp Quốc, ông Ban Ki-Moon nói rằng Ai Cập nay cần tổ chức cuộc bầu cử tự do và công bằng.

Hình ảnh nhân dân Ai Cập hoan hô tin ông Mubarak, Tổng thống cao niên của Ai Cập, phải ra đi vì sức ép quần chúng ngay lập tức khiến các lãnh đạo quốc lên tiếng chiều tối 11/2, tính theo giờ châu Âu.

Nhiều người dân đã khóc vì sung sướng.

Chuyển biến lịch sử

Thủ tướng Đức, bà Angela Merkel nói với báo chí rằng đây là "một chuyển biến lịch sử".

Bà bày tỏ sự vui mừng "cùng người dân Ai Cập" đang hạnh phúc với tin vui trên đường phố.

Thủ tướng Anh, ông David Cameron thì tỏ ra thận trọng hơn với phát biểu rằng "đây chỉ mới là bước đi đầu tiên". Đây là một chuyển biến lịch sử

Tại Hoa Kỳ, Tổng thống Barack Obama đã xem truyền hình trực tiếp cảnh người dân biểu tình vui mừng trước tin ông Mubarak, 82 tuổi, phải từ chức.

Ông Obama dự kiến sẽ phát biểu về sự kiện mới nhất này cuối ngày thứ Sáu theo giờ Mỹ.

Phó Tổng thống Joe Biden thì đã lên tiếng gọi đây là "giờ khắc bước ngoặt" trong lịch sử Ai Cập và Trung Đông.

Theo tuyên bố của Phó tổng thống Omar Suleiman, 74 tuổi, thuộc phe an ninh, tình báo Ai Cập, thì nay Hội đồng các tướng lĩnh nước này đảm trách việc điều hành quốc gia.

Thủ tướng Anh đánh giá tình hình này và nói, "Ai lãnh đạo Ai Cập hiện nay cũng đều có trách nhiệm phản ánh ý chí của người dân Ai Cập, và đảm bảo ổn định."

Ông Ban Ki-moon mong cuộc bầu cử tới tại Ai Cập sẽ tự do và công bằng

Trưởng đại diện ngoại giao Liên Hiệp châu Âu, bà Catherine Ashton nói rằng nay là lúc "cuộc đối thoại tại Ai Cập cần tăng tốc, đi đến chỗ có một chính phủ đa thành phần, tôn trọng nguyện vọng của người dân và đảm bảo ổn định cho đất nước".

Trước đó, EU bị phê là phản ứng chậm hơn nhiều so với Hoa Kỳ về chuyện đánh giá và lên tiếng về tình hình Ai Cập.

Nay, EU coi việc ông Mubarak "biết lắng nghe tiếng nói của người dân" là một dấu hiệu tốt nhưng vẫn lo ngại diễn biến tiếp theo đi về hướng bất ổn.

Trên thực tế, chuyển biến đến từ tinh thần đấu tranh của người dân Ai Cập, các lãnh đạo quốc tế chỉ thêm ý kiến vào sau mà thôi.

Nước láng giềng Israel mong có một sự chuyển giao quyền lực êm ả trong khi các nước thuộc khối Ả Rập theo chế độ độc đoán thì theo dõi sát các diễn biến tiếp theo ở Ai Cập, nước Ả Rập đông dân nhất.

Sau đợt biểu tình tại Tunisia khiến tổng thống Ben Ali phải ra đi, cuộc đấu tranh thắng lợi ở Ai Cập cho thấy sức mạnh của người dân làm bất ngờ các nhà quan sát quá thận trọng ở Âu Mỹ vốn cho rằng dân chủ "không tương thích" với tình hình tại khu vực Bắc Phi.

Sắp tới, các nhà bình luận dự đoán có nhiều khả năng tác động của chuyển biến tại Ai Cập sẽ lan ra các khu vực khác.

ÔNG MUBARAK CHẤM DỨT SỰ NGHIỆP

Hosni Mubarak đứng cạnh Tổng thống Anwar Sadat

Vào tháng 10/1981, ông Hosni Mubarak đứng cạnh Tổng thống Anwar Sadat khi nhà lãnh đạo cao nhất của nước Ai Cập bị hạ sát.

Giữ ổn định, thậm chí bằng mọi giá, từ đó trở thành câu tâm niệm của vị cựu sĩ quan không quân, người nối bước ông Sadat tám tháng sau đó, lên lãnh đạo Ai Cập.

Các nhiệm kỳ cầm quyền của ông Mubarak cũng là các giai đoạn luật về lệnh khẩn cấp liên tục được duy trì, cả thảy trên 30 năm.

Tại quốc gia Ả Rập đông dân nhất, hình ảnh bao trùm của ông Mubarak là một con người không khoan nhượng chống lại những ai bị ông cho là kẻ thù.

Tuy thế, với bên ngoài, ông lại được coi như người ủng hộ thiện chí nhất cho hòa đàm Israel với người Palestine, điều khiến những nhóm Hồi giáo cực đoan căm thù ông.

Phong trào Huynh đệ Hồi giáo bị đặt ngoài vòng pháp luật cho tới gần đây.

Sinh ra tại một làng nhỏ ở hạ lưu sông Nile, ông Hosni Mubarak vào không quân, trở thành phi công, rồi tư lệnh binh chủng.

Ông cũng là người thuộc thế hệ sĩ quan không quân Ai Cập đầu tiên trong thời kỳ giành độc lập từ tay thực dân Anh.

Lực lượng không quân này được ông dày công tái thiết sau khi bị Israel tàn phá trong cuộc chiến 1967.

Việc Ai Cập bại trận năm đó trước quốc gia láng giềng nhỏ bé hơn gây tổn thương nghiêm trọng cho niềm tự hào dân tộc.

Nhưng ông Mubarak tạo được niềm tin ở Hoa Kỳ và các cường quốc châu Âu sau khi quyết định duy trì hòa ước với Tel Aviv năm 1978, điều khiến người tiền nhiệm ông, Tổng thống Sadat phải trả giá bằng mạng sống.

Cầm quyền lâu

Gamal Mubarak phải từ chức khỏi Bộ Chính trị của Đảng cầm quyền

Lấy vợ là bà Suzanne, một người có cha Ai Cập, mẹ từ xứ Wales, Anh Quốc, ông Mubarak có hai con trai, Gamal và Alaa, và luôn tỏ ra là người theo lịch sinh hoạt khắc khổ.

Ngay từ hồi trẻ, ông có tiếng là người kiêng cả thuốc lá, bia rượu và luôn bắt đầu một ngày từ 6 giờ sáng với các bài tập để giữ sức khỏe.

Nhưng ông cũng duy trì chế độ theo lối bán quân sự trong suốt mấy chục năm qua.

Nhà nước Ai Cập, theo lệnh ông, được toàn quyền bắt và bỏ tù bất cứ ai họ cho là gây đe dọa an ninh.

Chính quyền Mubarak luôn nói lệnh tình trạng khẩn cấp là cần thiết để ngăn ngừa nạn 'khủng bố Hồi giáo', nhắm vào các khu du lịch nổi tiếng của Ai Cập.

Đổi lại, ông cầm quyền trong một giai đoạn khá ổn định và trở thành một trong những tổng thống nắm quyền lâu nhất thế giới.

Tuy thế, trong mấy năm lại đây, ông Mubarak, nay 82 tuổi, đã cảm thấu sức ép đòi dân chủ hóa, cả ở trong nước, và từ bên ngoài, nhất là từ đồng minh Hoa Kỳ.

Dù luôn tỏ ra là một quân nhân vì nước, ông Mubarak cũng bị cáo buộc là để thân nhân làm ăn lớn.

Một số tờ báo châu Âu và Mỹ cho rằng gia tộc ông đã có "hàng tỷ đô la" nhờ dựa vào quyền thế để làm ăn.

Cuộc biểu tình nổ ra đầu năm 2011 đã là bước ngoặt trong chính trị Ai Cập.

Gamal Mubarak, con trai ông, cũng phải rời chức Tổng bí thư đảng cầm quyền vì sức ép của đường phố.

Chỉ trong vài tuần, chính quyền Mubarak phải bỏ các lệnh kiểm soát tự do, và đồng ý cho sửa hiến pháp.

Ông Mubarak cũng lập ra chức Phó Tổng thống để một nhân vật kỳ cựu của ngành an ninh, ông Omar Suleiman lên giữ và lo điều hành cuộc đàm phán với phe dân chủ.

Nhưng cuối cùng thì trước sức ép tăng cao, ông Mubarak đã phải ra đi.

Người dân Cairo ăn mừng thắng lợi của cách mạng đường phố tối 11/2

Phó Tổng thống Ai Cập, Omar Suleiman (hình phải) vừa phát biểu trên truyền hình tối thứ Sáu 11/02 giờ Ai Cập rằng "Tổng thống Hosni Mubarak (hình trái) đã từ chức".

Đó là kết quả của 18 ngày biểu tình của người dân Ai Cập. Họ đã cắm trại biểu tình đòi lật đổ Tổng thống Hosni Mubarak tại quảng trường Tahrir.

Chiến dịch biểu tình nằm và ngày và đêm, lan tỏa khắp thủ đô Cairo, từ quảng trường Tahrir, đến phủ Tổng thống, tòa nhà Quốc hội, và cả Đài truyền hình quốc gia.

Các biểu ngữ thể hiện quyết tâm của người dân không ngừng đấu tranh.

Để dân chủ đến nhà, đàn bà cũng ra đường phố.

Và vô số các biểu ngữ nguyên rủa Tổng thống Hosni Mubarak. Điển hình như những dòng chữ này: "Mubarak biến xuống địa ngục đi!"